

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Рівень вищої освіти – (другий)

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри

міжнародних економічних

відносин

Протокол № 1

від «29» серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Транснаціоналізація світової економіки
Викладач (-і)	д. е. н., проф. Михайлишин Л.І.
Контактний телефон викладача	+380973996427
E-mail викладача	liliia.mykhailyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, змішаний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно графіку консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методичні концепції процесу транснаціоналізації, організаційно-правові засади транснаціоналізації світової економіки в умовах глобалізації та трансформаційних змін в системі МЕН.</p> <p>До вивчення даної дисципліни студент приступає в разі набуття певних знань, навичок та вмінь з навчальних дисциплін: «Міжнародні економічні відносини», «Правове регулювання МЕН», «Міжнародний бізнес», «Геополітика та геоелектроніка»</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є розуміння природи процесу транснаціоналізації, як визначального перманентного чинника розвитку міжнародних економічних зв'язків і відносин у процесі розширення і поглиблення виробничих зв'язків між компаніями різних країн, здійснюючи різноспрямований вплив на функціонування світового господарства і стан господарюючих суб'єктів і підсистем, займають особливе місце в системі сучасного глобалізованого розвитку, його трансформації та модернізації.</p> <p><u>Цілі</u> навчальної дисципліни полягають у формуванні системи комплексних теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування особливостей інструментарію діяльності ТНК на практиці, якими повинні володіти висококваліфіковані фахівці в галузі міжнародних економічних відносин.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>СК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини</p> <p>СК4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.</p> <p>СК10. Здатність використовувати професійно-профільовані знання для аналізу, оцінки, представлення і відстоювання економічних інтересів суб'єктів МЕН України, в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів, проводити комплексні науково-прикладні дослідження.</p> <p><u>Програмні результати навчання:</u></p> <p>РН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.</p> <p>РН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій,</p>	

стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
1	292 «Міжнародні економічні відносини»	1	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Заняття	сам.роб.
Тема 1. Сутність і поняття транснаціоналізації світової економіки	2	2	8
Тема 2. Трансформація транснаціоналізації економічної діяльності на сучасному етапі світогосподарського розвитку	2	2	10
Тема 3. Транснаціоналізація світової економіки: системноструктурний аспект .	2	2	10
Тема 4. Міжнародне, регіональне та національне середовище діяльності ТНК.	2	4	12
Тема 5 Системні перетворення транс націоналізації на сучасному етапі: інноваційна складова	2	4	10
Тема 6 Перспективні напрями участі України в процесах транснаціоналізації світової економіки.	2	2	10
ЗАГАЛОМ	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти включає поточний, модульний та семестровий контролю знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення усіх видів аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно»
---	---

	– 3, «незадовільно» – 2), отримані здобувачами, виставляються в електронних академічних журналах. Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань здобувачів вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини навчальної дисципліни – змістового модуля.
Вимоги до письмових робіт	На кожне практичне заняття ви повинні виконати зазначене завдання (див. календарний план). Завдання має бути виконано самостійно, плагіат заборонений. Оцінюється якість та оригінальність запропонованого вами підходу. Завдання повинно бути присутнє на семінарі із відповідної теми. Воно може бути оцінено максимум у 5 балів.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Іспит. Форма здачі – комбінована (усна відповідь і складання підсумкової контрольної роботи); Структура білета – 2 теоретичних питання; Розподіл балів: - питання білета №1 - 10 балів; - питання білета № 2- 10 балів; - тестування 30-балів.
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Письмові роботи: Доповіді-презентації, тези доповіді, аналітичні звіти.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p><u>Відвідування занять</u> Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p><u>Неформальна освіта</u> Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Михайлишин Л.І. Транснаціоналізація світової економіки: інноваційний аспект: монографія / Л.І. Михайлишин. – Вінниця: ДонНУ, 2016. – 314 с. 2. Михайлишин Л.І. Трансформації інноваційно-орієнтованих моделей розвитку в глобальній економіці / Л.І. Михайлишин, В.С. Свірський // Інноваційна економіка. Серія: Економіка та інноваційний розвиток національного господарства. – 2016. – Вип.1–2 [61]. – С. 15–21. 3. Михайлишин Л.І. Удосконалення національних стратегій регулювання процесів у сфері транснаціоналізації економічної діяльності в умовах глобалізації / Л.І. Михайлишин // 	

- Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка та менеджмент: перспективи розвитку», (м. Суми, 18–20 травня 2011 р.): в 2 т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.Ю. Троян. – Суми: СумДУ, 2011. – Т. 1. – С. 50–52.
4. Михайлишин Л.І. Формування концептуальних основ регулювання ринку праці України в умовах трансформації інноваційного розвитку глобальної економіки / Л.І. Михайлишин, Ю.А. Гетьманенко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер.: Економічні науки. – 2014. – № 1. – С. 85–92.
 5. Михайлишин Л.І. Інноваційна політика України в контексті Євроінтеграції: стан, проблеми, перспективи розвитку / Л.І. Михайлишин // Scientific Journal Virtus Issue # 3, October, 2015. – P. 130–135. 119.
 6. Михайлишин Л.І. Геоелектронні аспекти інтелектуального забезпечення світового інноваційного розвитку / Л.І. Михайлишин, Ю.А. Гетьманенко // Вісник Донецького національного університету. Серія В: Економіка і право. – 2014. – Вип. 2. – С. 142–148. 120.
 7. Михайлишин Л.І. До питання про методологічні засади трансформаційних процесів транснаціоналізації економічної діяльності / Л.І. Михайлишин // Вісник Приазовського державного технічного університету: зб. наукових праць (Серія: Економічні науки) / ПДТУ. – Маріуполь, 2015. – Вип. 29. – С. 288–294.
 8. Михайлишин Л.І. До питання про трудові ресурсне забезпечення інноваційного розвитку глобальної економіки / Л.І. Михайлишин, Ю.А. Гетьманенко // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 28. – С. 156–163.
 9. Михайлишин Л.І. Системні перетворення транснаціоналізації в новітніх імперативах інноваційного розвитку / Л.І. Михайлишин // Вісник Приазовського державного технічного університету: зб. наукових праць (Серія: Економічні науки) / ПДТУ. – Маріуполь, 2015. – Вип. 30. – С. 176–183.
 10. Михайлишин Л.І. Системна трансформація інноваційного забезпечення економічного розвитку / Л.І. Михайлишин // Науковий 299 вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2016. – Вип. 17. – Ч. 3. – С. 28–33.
 11. Chumachenko Alexander, Medynska Nataliia, Horbachova Oksana, Mykhailyshyn Liliia, Korovchuk Yurii. Development of European Land Resource Potential in the Conditions of Globalization. [ref]: vol.21.2023. available at: <https://refpress.org/ref-vol21-a38/>
 12. Матросова, Вікторія Олександрівна, Ірина Олексіївна Новік, and Петро Григорович Перерва. "Сучасні тенденції транснаціоналізації світової економіки." (2023).
 13. КОНСТАНТИНЕНКО, Євген Сергійович. Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на розвиток світової економіки. 2022.
 14. Варламова, М. Л., & Шкурат, М. Є. (2023). Транснаціоналізація бізнесу в країнах Європейського Союзу. Економіка і організація управління, 53-60.
 15. Кисельова, К. Р. (2023). Транснаціональні корпорації та їх роль у сучасних міжнародних економічних відносинах.
 16. Транснаціоналізація світової економіки : колективна монографія / О.В. Баула, Т.М. Вісіна, В.В.Вісін, Н.М. Галазюк, О.В. Журавльов, О.М. Зелінська, О.Я. Кравчук, П.Я. Кравчук, О.М. Лютак, Л.В. Савош, О.А. Урбан. – Луцьк : Вежа Друк, 2018. – 236 с.
 17. Транснаціоналізація світової економіки [Електронний ресурс] / Е.М. Лимонова, С.В. Кузьмінов, Г.Я. Глуха, І.С. Шкура. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. – 137 с.
 18. Макогон Ю.В. Трансформація процесу транснаціоналізації в умовах зростання невизначеності глобального економічного середовища: монографія / Ю.В. Макогон, Т.В. Орехова, К.В. Лисенко, І.О. Шульга. – Донецьк, 2011. – 652 с.
 19. Макогон Ю.В. Трансформація світового ринку капіталу в умовах транснаціоналізації: моногр. / Ю.В. Макогон, Т.В. Орехова, К.В. Лисенко, М. Голубов. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – 248 с.
 20. Інноваційний потенціал України: монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, В.В.

- Юхименко, В.М. Костюченко, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 592 с.
21. Міжнародний бізнес : підручник / В. А. Вергун, А. І. Кредісов, О. І. Ступницький та ін. ; за ред. проф. Вергун. – К. : ВАДЕКС, 2014. – 810 с. 6. Скавронська І.В. Місце і роль ТНК у розвитку національних економік / І.В. Скавронська, О.В. Мадараш // Молодий вчений. – 2016. – № 4(31). – С. 197–200.
 22. Якубовський С.О., Козак Ю.Г., Логвинова С.Н. та ін. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності. 2-ге вид. перероб. та доповн./ За ред. Якубовського С.О., Козака Ю.Г., Логвинової Н.С. – К.: Центр учбової літератури, 2006. – 452 с. 246.
 23. Калініна С.П., Коровчук Ю.І., Кушнарєнко О.П. Транснаціональні тренди розвитку міжнародних міграційних процесів в умовах глобалізації. VIRTUS. Scientific Journal. Issue #24. May, 2018. – С. 224-228.
 24. Калініна С.П., Тахтарова К.А. Удосконалення інституційного регулювання включення України до системи міжнародних трудових комунікацій в умовах глобалізації. **Монографія**. Ринок праці та зайнятість в Україні: реалії та перспективи: колективна монографія / за наук. ред. С. Кожем'якіної, С. Калініної. – К.: ІПК ДСЗУ, 2018. – 424с. – С.178-188.
 25. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами: антикризовий аспект. Монографія. За заг. ред. д-ра екон. наук, професора С.П. Калініної. – Вінниця: ТОВ "ТВОРИ". – 2018. – 208с.
 26. Калініна С.П. Михайлишин Л.І., Коровчук Ю.І., Савченко Е.О. Трансформація трудоресурсного забезпечення світової економіки: глобалізаційний дискурс **Монографія** За заг. ред. д.е.н., проф. С.П. Калініної. Вінниця: ТВОРИ. 2021 р. 256 с.
 27. Калініна С.П. Коровчук Ю.І., Ковалєвська В.В. Трансформація трудоресурсного забезпечення світової економіки у висококваліфікаційному сегменті ринку праці. Ринок праці і зайнятість населення. №2, 2020. – С. 21-30.
 28. Калініна С.П. Булатова О.В., Кушнарєнко О.П., Савченко Е.О. Розвиток світового ринку в умовах глобалізації: трансформаційний дискурс. **Монографія** За заг. ред. д.е.н., проф. С.П. Калініної, д.е.н., проф. О.В. Булатової. Вінниця: ТВОРИ. 2022 р. 221 с.
 29. Павлюк Т.С. Аналіз розвитку світових ТНК: досвід для України / Т.С. Павлюк, М.В. Діденко // Економіка та суспільство – 2018. - № 5. - С. 46-52. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.
 30. Левченко Ю. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Ю. Г. Левченко. – К.: Ліра-К, 2015. – 448 с.
 31. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність: навч. посіб. / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
 32. Прикладні аспекти ринку інновацій: навч. посібник / Б.М. Андрушків, Л.М. Мельник. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. – 108 с.
 33. Моторнюк У. І., Теребух М. І., Стасюк Н. Р. Транснаціоналізація як фактор розвитку світової економіки. Електронне фахове видання «Ефективна економіка» http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/105.pdf
 34. S. Kalinina, L. Mikhaylushin, Y. Korovchuk Transformation Aspects of the Modern Migrations Processes Development in the System of Labour Economic Provision **Монографія** Business Risk in Changing Dynamics of Global Village 2 Collective monograph / [Edited by N. Marynenko, P. Kumar, I. Kramar]. – Publishing House of University of Applied Sciences in Nysa, 2019. – 513 с. – P.113-119. https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/32262/2/BRCDGV_2019_Kalinina_S-Transformation_aspects_113-119.pdf
 35. S. Kalinina, L. Mikhaylushin, Y. Korovchuk, O. Kushnarenko Monitoring of International Labor Migration in the Context of the World Economy Labour Resources Providing Problems Advances

- in Economics, Business and Management Research (MDSMES), Volume 99. – Atlantis Press, 2019. – P. 389-392. <https://doi.org/10.2991/mdsmes-19.2019.74>, <https://www.atlantispress.com/proceedings/mdsmes-19/125919251.../Downloads/125919251.pdf>
36. S. Kalinina, Davydyuk, Y. Horudzy Human Resources Reengineering as a Direction of the Strategy of Anti-Crisis Development of Corporate Structures Public Security and Public Order. Research journal. N 24 (2020). – С. 88-100. DOI: 10.13165/PSPO-20-24-07/<https://repository.mruni.eu/bitstream/handle/007/16558/5532-12581-1-PB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 37. Motorniuk, U., Terebukh, M. & Kuziak, V. (2018). Suchasni tendentsii transnatsionalizatsii svitovoi ekonomiky [Modern trends towards transnationalization of the world economy]. Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 19, no. 2, pp. 13-25. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18muitse.pdf>
 38. Mykhailyshyn L.I. Role of innovations in the formation of global economic processes / L.I. Mykhailyshyn // Scientific journal "Economics and finance". Economics, management, law: realities and perspectives: Collection of scientific articles. – Les Editions L'Originale, Paris, France, 2016. – P. 96–99. 263.
 39. Global Economic Outlook 2014-2020. Beyond the Crisis: Sustained Global Economic Growth? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.atkearney.com/documents/10192/5180587/Beyond+the+Crisis+Sustained+Global+Economic+GrowthGlobal+Economic+Outlook+2014-2020/47df1c5c-afd4-455f91cf-dec2924889c8>
 40. Makogon Y. Prospectives of innovative development of Ukraine's economy / Y.Makogon // Herald of Kyiv National University of Trade and Economics. – № 6(92). – 2013. – P. 28–38. 261.
 41. Nation Master: World Statistics [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nationmaster.com>.
 42. OECD Economic Outlook. <https://www.google.com/search?q=36.+OECD+Economic+Outlook.&oq=36.%09OECD+Economic+Outlook.&aqs=chrome..69i57j33i160l4.1713j0j7&sourceid=chrome&ie=>
 43. OECD. Background Report to the Conference on Internalisation R&D [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Official website World Trade Organization. WTO> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wto.org/>.
 44. Світовий економічний форум <https://www3.weforum.org/maintenance/public.htm>
 45. Report «Doing Business» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org>.
 46. The World's Most Valuable Brands Forbes. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.forbes.com>.
 47. Україна і Світова організація торгівлі – Режим доступу: <http://wto.in.ua/>
 48. Офіційний сайт Світової організації торгівлі – Режим доступу: <http://www.wto.org/>
 49. Council of the European Union, Council conclusions on Energy Diplomacy. URL : <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10995-2015-INIT/en/pdf>
 50. About the European Parliament [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en>
 51. Flissak, K. (2020) Economic diplomacy in confronting challenges to the national interests of Ukraine. Journal of European economy, (Vol. 19, Issue 2), (pp. 386-388).
 52. Serhii Vasylychenko. Why do developed economies become vulnerable to economic cycles? / Lilia Mykhailyshyn, Serhii Vasylychenko. // Journal of Vasyl Stefanyk PNU / UDC 338.124.2 doi: 10.15330/jpnu.7.3.156-162
 53. Васильченко С.М. Особливості ділового циклу в сучасній світовій економіці // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал. / Васильченко С.М., Василюк М.М., Михайлишин Л.І. /Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/++++,p24788850,3.html>

Рекомендовані платформи:

Coursera

EdX

Prometheus

EdEra

EduHub

TED

Викладач

Михайлишин Л.І.